

فهرست

۲	خانواده
۷	خانواده‌ی روستایی
۱۱	خانواده‌ی شهری
۱۵	دوستی
۱۹	عیادت (۱)
۲۲	عیادت (۲)
۲۹	مواظب باشید
۳۷	رفتگر محله‌ی ما
۴۱	شغلی که من دوست دارم
۴۵	کفّاش
۴۹	مشاور مدرسه
۵۲	نقشه‌ی ایران
۵۶	سفر به قُم (۱)
۵۹	سفر به قُم (۲)
۶۴	دهه‌ی فجر
۶۹	سفر به شیراز (۱)
۷۱	سفر به شیراز (۲)
۷۷	نامه‌ای از مشهد
۸۱	برنامه‌ای برای اوقات فراغت

خانواده

سال گذشته با یک خانواده آشنا شدیم. دانستیم که هر یک از ما، با خانوادگی خود زندگی می‌کنیم.

یک خانواده، از پدر، مادر و فرزندان تشکیل می‌شود. در بعضی از خانواده‌ها، پدر بزرگ و مادر بزرگ هم زندگی می‌کنند.

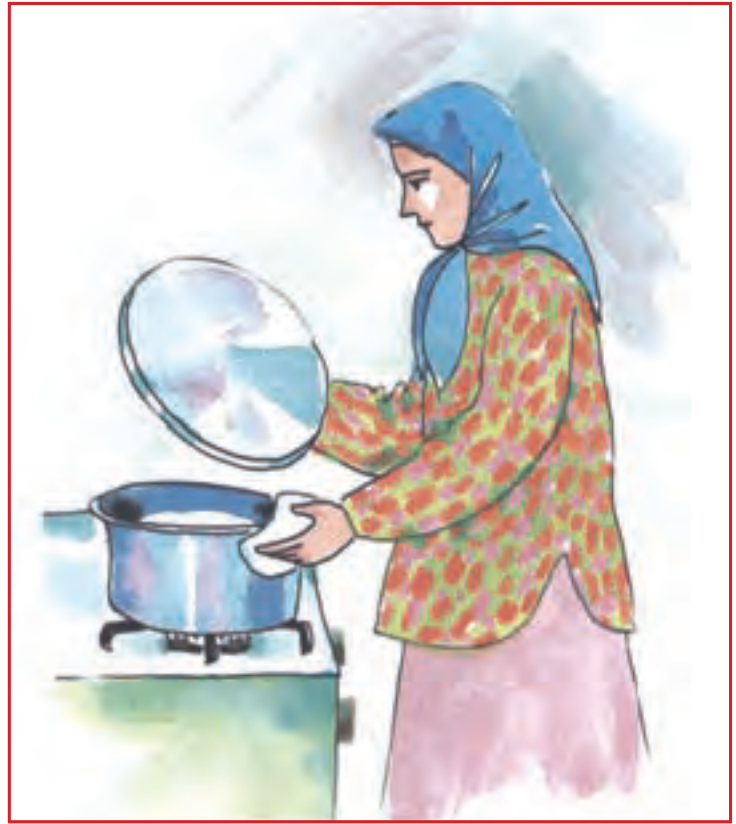
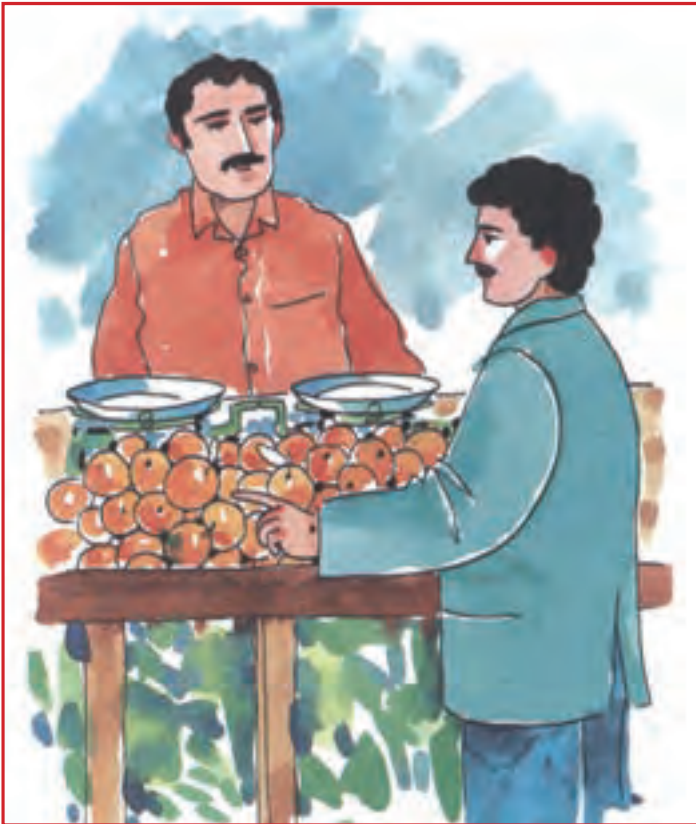
پدر و مادر کار می‌کنند تا برای فرزندان خود، غذا، لباس و خانه تهیه کنند. آن‌ها مراقب سلامتی فرزندان خود هستند.

پدر و مادر به فرزندان خود علاقه دارند. آن‌ها فرزندان خود را تربیت می‌کنند تا فرد مفیدی برای خود و دیگران باشند.

فرزندان هم، پدر و مادر خود را دوست دارند و به آنها احترام می‌گذارند.
بچه‌ها در خانواده نماز خواندن را یاد می‌گیرند. آنها به خواهر و برادر خود کمک
می‌کنند.

بچه‌ها وظیفه دارند خوب درس بخوانند و در انجام کارهای خانه همکاری کنند.

کلمه‌ها و ترکیب‌های تازه

تربیت کردن : یاد دادن رفتار درست
فرد مفید : کسی که به مردم خدمت می‌کند.

نکته

اگر تعداد فرزندان یک خانواده کم باشد، زندگی آنها راحت‌تر است.

- ۱- یک خانواده از چه افرادی تشکیل می‌شود؟
- ۲- پدر و مادر برای فرزندان چه کارهایی انجام می‌دهند؟
- ۳- شما در خانواده‌ی خود با چه کسانی زندگی می‌کنید؟
- ۴- فرزندان در خانه چه وظیفه‌ای دارند؟

با توجه به کلمه‌های زیر جاهای خالی را پر کنید.

نماز - احترام - کمک

- فرزندان باید به پدر و مادر خود بگذارند.
- فرزندان در خانواده یاد می‌گیرند، بخوانند.
- بچه‌ها باید به خواهر و برادر خود کنند.

- یک نقاشی از خانواده‌ی خود بکشید.

مقایسه کنید

خانواده با فرزندان کم

خانواده با فرزندان زیاد

– در کدام یک از تصویرهای بالا، پدر و مادر بیشتر می‌توانند به فرزندان خود توجه کنند؟ با علامت جواب بدهید.

خانواده با فرزندان زیاد

خانواده با فرزندان کم

خانواده‌ی روستایی

علی در یک **روستا** زندگی می‌کند. پدر او کشاورز است. علی و مادرش در کار کشاورزی به پدر کمک می‌کنند. مادر علی شیر گاو و گوسفندان را هم می‌دوشد. او قالی‌های زیبایی در خانه می‌بافد.

پدر علی قالی و محصولات کشاورزی را در شهر می‌فروشد. او وسایلی را که خانواده احتیاج دارد از شهر می‌خرد.

همه‌ی خانواده‌های روستایی هر روز صبح زود به مزرعه می‌روند. آن‌ها در مزرعه‌ی خود گندم، جو و محصولات دیگر می‌کارند. خانواده‌ی علی مقداری از درآمد خود را پس‌انداز می‌کنند.

کلمه‌ها و ترکیب‌های تازه

درآمد : پولی که از کار کردن به دست می‌آید.
پس‌انداز کردن : جمع کردن مقداری از درآمد.
محصولات کشاورزی : آنچه با کشت و کار، از زمین به دست می‌آید.

نکته

مردم روستا بیشتر مواد غذایی مردم شهر را تهیه می‌کنند. آن‌ها در روستا، گندم، برنج، سبزی، میوه و محصولات دیگر تولید می‌کنند.

پرسش

- ۱- یک خانواده‌ی روستایی هر روز چه موقع کار خود را شروع می‌کند؟
- ۲- شغل پدر علی چیست؟
- ۳- یک خانواده‌ی روستایی محصولات کشاورزی خود را در کجا می‌فروشد؟
- ۴- مادر علی در چه کارهایی به خانواده‌ی خود کمک می‌کند؟
- ۵- خانواده‌های روستایی با پولی که از فروش محصولات کشاورزی و قالی‌بافی به دست می‌آورند، چه می‌کنند؟

با توجه به کلمه‌های زیر جاهای خالی را پر کنید.

کشاورزی – پس‌انداز – قالی‌بافی

- زنان روستایی در خانه می‌کنند.
- بچه‌های روستا در کار به خانواده‌ی خود کمک می‌کنند.
- مردم روستا مقداری از پول فروش محصولات خود را می‌کنند.

تمرین

– در دفتر تصویر یک روستا را نقاشی کنید.

فکر کنید

– به مواد غذایی که در روز مصرف می کنید دقت کنید و بگویید کدام یک از آنها به وسیله‌ی مردم روستا تهیه شده است.

خانواده‌ی شهری

در درس قبل با زندگی یک خانواده‌ی روستایی آشنا شدیم. در این درس می‌خواهیم یک خانواده‌ی شهری را بشناسیم.

در یک خانواده‌ی شهری پدر ممکن است در کارخانه، اداره، مغازه و یا ... کار کند. مادر، کارهای خانه را انجام می‌دهد. بعضی از زنان در خانه خیاطی، گلدوزی و بافندگی می‌کنند.

در بعضی از خانواده‌ها زنان بیرون از خانه هم، کار می‌کنند مثلاً در بیمارستان، کارخانه و یامدرسه. آن‌ها با پولی که به دست می‌آورند به درآمد خانواده کمک می‌کنند.

خانواده‌های شهری هم مانند خانواده‌های روستایی مقداری از درآمد خود را پس‌انداز می‌کنند. فرزندان هم با صرفه‌جویی به پس‌انداز خانواده کمک می‌کنند، تا زندگی بهتری داشته باشند.

کلمه‌ها و ترکیب‌های تازه

صرفه‌جویی: به اندازه مصرف کردن

نکته

تعداد افرادی که در شهر زندگی می‌کنند، بیشتر از تعداد افرادی است که در روستا زندگی می‌کنند.

پرسش

- ۱- مردان در شهر به چه کارهایی مشغول هستند؟
- ۲- در شهر، زنان بیرون از خانه چه کارهایی انجام می‌دهند؟
- ۳- چرا خانواده‌های شهری مقداری از درآمد خود را پس‌انداز می‌کنند؟
- ۴- بچه‌ها چگونه می‌توانند به پس‌انداز خانواده کمک کنند؟

با توجه به کلمه‌های زیر جاهای خالی را پر کنید.

راحتی - خانواده

- بعضی از زنان در خانه با خیاطی، گلدوزی و بافندگی به درآمد کمک می‌کنند.
- پدر و مادر برای فرزندان خود کار می‌کنند.

تمرین

- شغل پدر شما چیست؟ درباره‌ی آن در کلاس توضیح دهید.
- آیا مادر شما در بیرون از خانه هم کار می‌کند؟

مقایسه کنید

به تصویرها با دقت نگاه کنید:

– هوا در شهر چگونه است؟

– هوای روستا چگونه است؟

دوستی

اسم من نرگس است. من در کلاس چهارم درس می خوانم. من یک دوست دارم. نام او زهرا است. من و زهرا هم کلاسی هستیم. ما با هم درس می خوانیم. ما در یادگیری درس ها به یکدیگر کمک می کنیم.

اسم این دختر مینا است. من و مینا در یک محله زندگی می کنیم. ما با هم دوست هستیم و به یکدیگر احترام می گذاریم. بعضی از روزها مادر به من اجازه می دهد تا در خانه با مینا بازی کنم.

اسم این دختر فاطمه است. خانوادگی فاطمه با خانوادگی ما دوست هستند. ما با هم رفت و آمد خانوادگی داریم.

بچه‌ها، شما هم می‌توانید مانند من دوستان زیادی داشته باشید. به دیدن آن‌ها بروید، با آن‌ها بازی کنید، درس بخوانید و هر وقت احتیاج به کمک داشتید به یکدیگر کمک کنید. بچه‌ها، دوست بودن با دیگران خیلی خوب است. اما باید در **انتخاب دوست** دقت کنید و از پدر و مادر خود بخواهید تا شما را راهنمایی کنند.

پرسش

- ۱- نرگس چند دوست دارد؟
- ۲- نام هم کلاسی نرگس چیست؟
- ۳- نام دوستی که همسایه‌ی نرگس است، چیست؟
- ۴- نرگس با کدام‌یک از دوستان خود رفت و آمد خانوادگی دارد؟
- ۵- آیا می‌توانید بدون راهنمایی خانواده دوست انتخاب کنید؟
- ۶- در چه کارهایی می‌توانید با دوستان خود همکاری کنید؟

با توجه به کلمه‌های زیر جاهای خالی را پر کنید.

راهنمایی - دقت

- باید در انتخاب دوست کنید.
- برای انتخاب دوست از پدر و مادر خود بخواهید.

فکر کنید

بگویید یک دوست چگونه به شما کمک می‌کند؟

جدول زیر را کامل کنید:

نام دوستان هم کلاسی شما	نام دوستان هم محله‌ی شما	نام دوستان خانوادگی شما

مقایسه کنید

با دقت به تصویرهای بالا نگاه کنید و بگویید کدام تصویر رفتار درست را نشان

می‌دهد.

عیادت (۱)

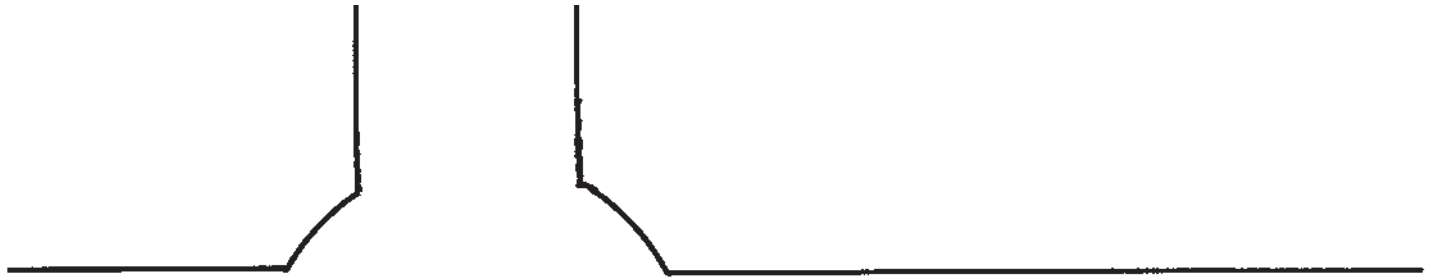
چند روزی بود که حمید بیمار بود و به مدرسه نمی آمد. علی و رضا می خواستند به دیدن او بروند. علی نشانی خانه ی حمید را به پدرش داد. او از پدر پرسید: چگونه می توانیم به آن جا برویم؟

پدر گفت: برای پیدا کردن منزل حمید باید نشانی کامل آن را بدانید. مثلاً، نام میدان نزدیک به خانه، نام خیابان، نام کوچه و شماره ی خانه. پدر ادامه داد: آیا تو نشانی خانه ی خودمان را می دانی؟

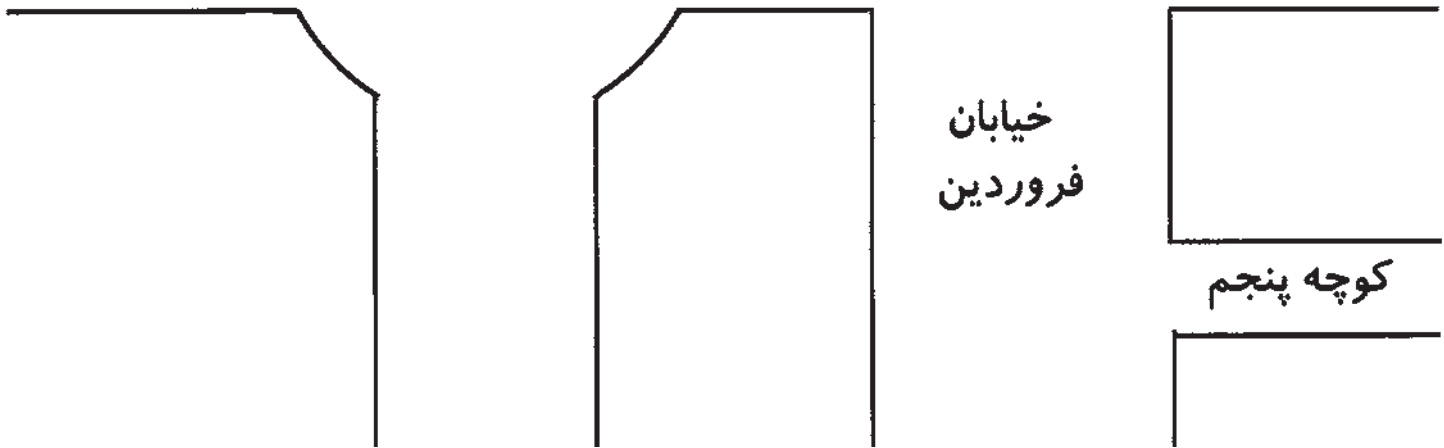
علی گفت: بله. میدان انقلاب، خیابان فروردین، کوچه ی پنجم، شماره ی ۲۷.

پدر گفت: آفرین، حالا من نشانی خانه ی حمید را روی کاغذ می کشم. شما می توانید با استفاده از آن راحت تر آن جا را پیدا کنید. سپس پدر نشانی خانه ی حمید را روی کاغذ کشید و به آن ها داد. آن ها از پدر تشکر کردند و به طرف خانه ی حمید به راه افتادند.

میدان انقلاب

نکته

یک شهر از میدان‌ها، خیابان‌ها و کوچه‌ها تشکیل شده است.

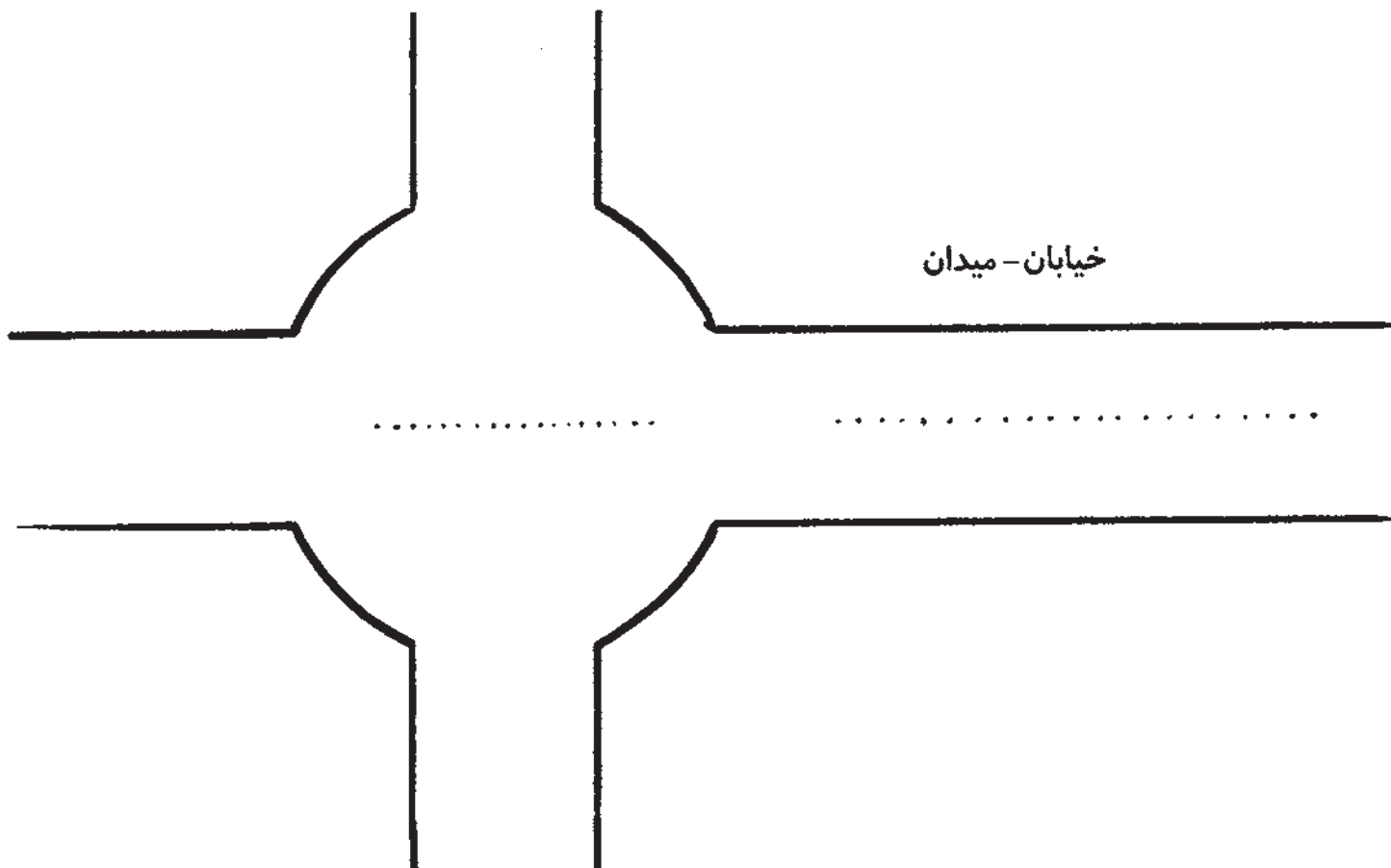
پرسش

۱- چرا علی و رضا می‌خواستند به دیدن حمید بروند؟

۲- برای پیدا کردن یک نشانی علاوه بر نام میدان چه چیزهایی را باید بدانیم؟

نقطه چین‌ها را با کلمه‌های مناسب پر کنید.

تمرین

۱- نشانی خانه‌ی خود را در جاهای خالی بنویسید.

میدان : خیابان کوچه شماره‌ی خانه

۲- با کمک آموزگار خود نشانی مدرسه‌ی خود را روی کاغذ بکشید.